

SLOVENSKI
TEHNOLOŠKI
FORUM

Državni zbor Republike Slovenije
Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati
g. Janez Cigler Kralj
g. Jernej Vrtovec

Šubičeva 4
1000 Ljubljana

Posredovano elektronsko:

terezija.trupi@dz-rs.si

gp@dz-rs.si

Ljubljana, 28. 8. 2025

Zadeva: Stališča Slovenskega tehnološkega foruma, GIZ do predlaganih sprememb Zakona o dohodnini – davčna obravnava t.i. sistema normiranih odhodkov

Spoštovani!

V Slovenskem tehnološkem forumu, GIZ (v nadaljevanju STF) pozorno spremljamo vse pobude in predloge na davčnem področju in podpiramo vse tiste, ki vodijo k enostavnim, jasnim in v praksi izvedljivim rešitvam in izboljšavam. Predvsem pa je nujno stremeti k davčnemu sistemu, ki bo podjetjem, še posebej razvojno in izvozno naravnanim, omogočil enakopravno tekmo in boljši konkurenčni položaj ter bo jasen, enostaven in predvidljiv. Nasprotno, nenehne spremembe v sistemu, kot je davčni, samo povečujejo negotovost pri vseh zavezancih.

Zato vam podajamo naša stališča glede predlaganih sprememb Zakona o dohodnini, ki ste jih ponovno vložili v zakonodajni postopek ([EPA 2318-IX Zakon o spremembah Zakona o dohodnini](#)), ki naj vzpostavile sistem t.i. normirancev pred uveljavitvijo sprememb decembra 2024.

S tem predlogom se ne strinjamo, saj vse od začetka zagovarjamo nujnost vzpostavitve primerljive obremenitve različnih oblik dela. Zato smo tudi podprli sprejete spremembe pri normirancih, ki jih je Državni zbor RS izglasoval v letu 2024, pri čemer smo edino nasprotovali 2-letnemu prehodnemu obdobju. Spreminjanje sistema, ki se sploh še ni uveljavil in katerih učinke ni možno v celoti ocenjevati, je nesmiselno.

Zato stalno in konsistentno zagovarjamo naslednje predloge:

- 1. Primerljiva in pravičnejša obravnava vseh oblik dela (»vsako delo šteje«):** Uravnoteženje obremenitev dohodkov iz zaposlitve v odnosu do drugih pravnih oz. zavarovalnih podlag (npr. s.p. »pavšalisti«, avtorske in podjetniške pogodbe, študentsko delo). To velja predvsem za uravnoteženje obremenitev s socialnimi prispevki, pretežno za storitvene dejavnosti.

Prevzemanje tveganj, tudi pri izbiri oblike dela, lahko prinaša višje neto zaslužke, vseeno pa ne moremo govoriti o sorazmerni uravnoteženosti pri obremenitvah z davki in prispevki.

- Višje socialne prispevke »socialno varne« fizične osebe:** za osebe, ki si zagotavljajo zadostno finančno varnost izključno preko kapitalskih dobičkov in niso zaposlene ter hkrati spadajo med delovno aktivno prebivalstvo (t.j. ne izpolnjujejo pogojev za uveljavljanje pravic iz socialnega zavarovanja kot npr. upokojitev).
- Nujno je uvesti **obveznost javne objave letnih poročil (izkazov poslovanja) v registru AJPESa tudi za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in se odločijo za vstop v sistem normiranih odhodkov, kot to velja za druge pravne osebe.** Razumemo željo po čim bolj enostavnem in za majhne podjetnike stroškovno učinkovitem poslovanju, a minimalni zahtevani nivo transparentnosti mora obstajati enako za vse.

V nadaljevanju podajamo podrobnejšo obrazložitev:

- Velja spomniti na glavni namen uvedenih sprememb, kot jih je utemeljila Vlada RS: »S predlaganimi spremembami je Vlada želela povečati pravičnost sistema, zmanjšati njegovo privlačnost za uporabo kot instrumenta za zniževanje davčnih obveznosti ter zmanjšati negativne učinke na sisteme socialnih zavarovanj, socialne varnosti in dela.«¹
- V odvisnosti od uporabljene zavarovalne podlage se lahko obremenitev z dajatvami bistveno razlikuje. Zavezanci posledično zavarovalno podlago pogosto izbirajo na podlagi predvidenih posledic z vidika davkov in prispevkov in ne oblike, ki bi bila skladna z dejanskim razmerjem, v katerega vstopa.
- Kot posebej perečo med našim članstvom prepoznavamo razliko v obremenitvah med »normiranim« samostojnim podjetnikom in delovnim razmerjem. Pri neto dohodku, ki se v naših dejavnostih pričakuje, je razlika v obremenitvah izjemna in takšen aranžma se kršiteljem, v kolikor jih seveda ne odkrijejo, »izdatno izplača« (op. efektivna razlika v obremenitvi se šteje v večkratnikih).
- Meja za davčno obravnavo zavezancev na podlagi normiranih odhodkov je postavljena pri 60.000 evrov in temelji na podatkih iz l. 2023, saj je kar 86 % zavezancev doseglo to mejo.²
- Sistem normiranih samostojnih podjetnikov je danes zlasti v uporabi pri poklicih, ki temeljijo na intelektualni lastnini oziroma tovrstnih storitvah, kjer so stroški poslovanja dejansko zelo nizki, po nekaterih ocenah do cca 20 %. To dejstvo potrjujejo podatki, ki jih je FURS objavil za leto 2024³ – Razosebljeni podatki o poslovanju, sicer število normiranih s.p.-jev po dejavnosti – navajamo prvih 10, ki skupaj predstavljajo 61 % vseh takšnih samostojnih podjetnikov (od skupno 81.453):

Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	10.586	13%
Računališko programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	5.926	7%
Izobraževanje	5.731	7%
Specializirana gradbena dela	4.938	6%
Umetniško ustvarjanje in uprizoritvene umetnosti	4.816	6%
Druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	4.502	6%
Arhitekturna in inženirska dejavnost, tehnično preizkušanje in analiziranje	3.783	5%
Osebnostne storitve	3.586	4%
Zdravstvo	3.437	4%
Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	2.703	3%

¹ Dobesedni zapis 33. redne seje Državnega zbora z dne 11. 7. 2025. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AC), prva obravnava, EPA 2199-IX (17. točka).

² Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, EPA 1681-IX, obrazložitev str. 8 – 10. <https://imss.dz-rs.si/IMIS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/4ff7141631997a25a3489348d6e32f5eb10f0109dd4c1f1144b0404a92fe0614>

³ <https://podatki.gov.si/dataset/podatki-o-poslovanju-fizicnih-oseb-z-dejavnostjo>

6. Naše mnenje je, da bi država morala sistem, ki s tako veliko razliko v obremenitvah kar kliče k množičnim kršitvam davčnih in delovnopравnih predpisov, preprečevati in ga ne ohranjati. S tem v zvezi opazamo številne negativne učinke, primeroma:
- izrazito negativen učinek na razvoj davčne kulture, percepcije pravičnosti davčnega sistema, sistema socialnih transferjev in sistemov socialne varnosti;
 - zaradi prevelike razlike v razmerju do obremenitve dohodka iz zaposlitve prihaja do erozije na trgu dela preko vzpostavljanja prikritih delovnih razmerij oz. fiktivnega zaposlovanja.
 - nizka vplačila v pokojninsko in zdravstveno blagajno glede na pravice, ki iz tega izhajajo (npr. pokojnina za 40 let dela, ki se zagotavlja na podlagi solidarnosti ostalih zavezancev, predvsem zaposlenih); po našem vedenju minimalne socialne prispevke plačuje preko 90% »normiranih« samostojnih podjetnikov;
 - prenizka višina zavarovanega dohodka ima v primeru potrebe po uveljavljanju pravic (daljša bolezen, invalidnost, pokojnina) za posledico veliko razliko med dejanskim razpoložljivim dohodkom in dohodkom, ki ga je posameznik zavaroval in ga prejme iz zavarovanja, s čimer lahko v tvegan položaj postavi tako sebe kot svoje bližnje;
 - poleg nižje obremenitve z dajatvami je zaradi specifičnosti odmere pravic iz javnih sredstev tak posameznik oz. družina, v katero se šteje, še dodatno »nagrajen« z nesorazmerno visokimi socialnimi transferji (op. otroški dodatki, subvencija vrtca idr. denarni in nedenarni transferi ter ugodnosti), ki ne odražajo dejanskega gmotnega položaja; sredstva za transferje zanje tako pogosto preko davkov prispevajo ravno tisti, ki so v gmotno bistveno slabšem položaju;
 - zavezanci, ki se poslužujejo takšnih prijemov povzročajo nesorazmerna pričakovanja v smislu pričakovanega razmerja med bruto in neto dohodki ter ustvarjajo distorzije na trgu dela, saj se najboljši kader preko dohodkovnih signalov ne preusmerja k najboljšim delodajalcem, temveč k tistim, ki se najbolje »znajdejo« na račun države;
 - podjetja, ki se poslužujejo tovrstnih prijemov se izpostavljajo nesorazmerno visokemu tveganju, ki lahko v primeru nadzora pomeni prenehanje delovanja podjetja in celo kazenskega pregona (op. neodvisno razmerje se prekvalificira v odvisno, pri čemer mora delodajalec poravnati socialne prispevke in dohodnino za (do) pet let nazaj); posledica je prenehanje poslovanja in visok nepoplačan dolg do FURS in s tem do celotne družbe;
 - bistveno nižje obremenitve omogočajo nelojalno konkurenco, kar poštene zavezance postavlja v položaj, ki slabi zmožnost ponujanja konkurenčnih plač, zadostnih vlaganj v znanje, opremo, raziskave in razvoj ter ostalo, kar omogoča rast dodane vrednosti, kapitalskega potenciala in plač na dolgi rok.
7. Nadalje ugotavljamo, da veljavni sistem socialne varnosti fizičnim osebam, ki niso zaposlene in hkrati spadajo med delovno aktivno prebivalstvo (tj. ne izpolnjujejo pogojev za redno upokožitev), a si zagotavljajo finančno varnost izključno preko kapitalskih dobičkov omogoča, da se taka fizična oseba zavaruje kot "brezposelna".
- Primerjalno z zaposlenim, ki prejema minimalno plačo plačuje znatno nižje zneske socialnih prispevkov, obenem pa ji pripadajo vse ugodnosti (op. se nanaša predvsem na koriščenje zdravstvenih storitev). Naše mnenje je, da bi morale te osebe plačevati ustreznejše (t.j. višje) socialne prispevke.

Sklep

- 1. Predlog vračanja k t.i. staremu sistemu normirancev ocenjujemo kot korak nazaj, tj. vračanje v sistem, ki je slab.** Tudi trenutni ni idealen in bi zagotovo lahko še nadgradili, spremenili.
- 2. V STF smo vedno pripravljeni sodelovati v konstruktivnem dialogu za tak davčni sistem, ki bo hkrati pravičnejši, preglednejši in predvsem konkurenčnejši,** v korist zaposlenih, podjetij in države kot celote.
- 3. Opozarjamo, da Slovenija že močno zaostaja v smislu davčne konkurenčnosti:** na prvo mesto seveda postavljamo obremenitve višjih oz. visokih plač, kjer je problem prispevčenje in ki kar kličejo po resni in celoviti spremembi. Tu je še zvišana stopnja davka od dohodkov pravnih oseb (22 % do 2028), ne dovolj neučinkovit sistem pobiranja DDV in prenizko obdavčevanje nepremičnin (najnižje v EU). Namesto popuščanja normirancem bi morali okrepiti sistemsko reformo in nasloviti dejanske slabosti. Številne konkretne predloge za vse izpostavljene probleme smo v teku razprav o davčnih spremembah v zadnjih skoraj dveh letih pripravili in predstavili vsem ključnim oblikovalcem politik in odločevalcem. Čas je, da gremo od besed k dejanjem.

Upamo na konstruktivno izmenjavo mnenj in iskanje najboljših rešitev za večjo konkurenčnost Slovenije.

S spoštovanjem!

Barbara Krajnc
direktorica
Slovenski tehnološki forum, GIZ

Poslano v vednost:

- G. Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- Ga. Katja Božič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance